

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії та педагогіки

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри**

Нестерова О.Ю. _____
«01» вересня 2026 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Психологія вищої школи»**

Галузь знань	A1 Освіта
Спеціальність	A1 Освітні науки
Освітній рівень.....	Другий (магістерський)
Освітня програма	«Освітні, педагогічні науки»
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредитів ЄКТС (120 год.)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	2-й семестр (4 чверть)
Мова викладання	Українська

Викладачі: доц. Пазиніч Ю.М.

Дніпро
НТУ «ДП»
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія вищої школи» для магістрів освітньої програми **Освітні, педагогічні науки** / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2026. – 13 с.

Розробник – Пазиніч Ю.М.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
5.1 Шкали.....	6
5.2 Засоби та процедури.....	6
5.3 Критерії	8
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ .	6
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – обґрунтування і засвоєння основних теоретичних підходів та навиків використання методів і методик сучасної психології у цілях організації та проведення навчального процесу у вищому навчальному закладі, а також розкриття закономірностей функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача; формування у студентів індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому фахівцю для виконання своїх професійних обов'язків.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН 1	формування у студентів знань про загальні психологічні характеристики студентського віку та студентської групи.
ДРН 2	визначення психологічних особливостей взаємодії викладача зі студентами
ДРН 3	формування у студентів вмінь ефективного управління конфліктними ситуаціями у вищій школі

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		Денна		Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	24	36			8	52
практичні	60	12	48			8	52
лабораторні	-						
Семінари	-						
РАЗОМ	120	36	84			16	104

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН 1	1. Психологія вищої школи як наука.	12
	1.1 Мета, завдання та актуальність курсу.	
	1.2 Структура курсу.	
	1.3 Характеристика джерельної бази дисципліни та наукової літератури.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	1.4 Методологічні засади вивчення основних проблем курсу.	
ДРН 1	2. Професійне становлення особистості студента і загальна психологічна характеристика студентського віку	12
	2.1 Професіоналізація особистості студента Психологічна характеристика студентства. Суперечливості та кризи студентського віку.	
	2.2 Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.	
	2.3 Типологічні особливості сучасних студентів.	
ДРН 1 ДРН 2	3. Психологічний аналіз учіння студентів	12
	3.1. Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності	
	3.2. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.	
	3.3. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення.	
ДРН 2	4. Психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами	12
	4.1 Значення педагогічного спілкування як форми контактної педагогічної взаємодії. Психологічна характеристика педагогічної взаємодії.	
	4.2. Труднощі та бар'єри в професійно-педагогічному спілкуванні викладачів і студентів.	
	.	
ДРН 1	5. Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи	12
	5.1. Педагогічний професіоналізм діяльності викладача	
	5.2. Авторитет викладача	
	5.3. Типологія викладачів.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ДРН 1	1 . Психологія вищої школи як наука.	12
ДРН 1	2. Професійне становлення особистості студента і загальна психологічна характеристика студентського віку	12
ДРН 1 ДРН 2	3. Психологічний аналіз учіння студентів	12

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 2	4. Психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами	12
ДРН 3	5. Управління конфліктними ситуаціями у вищій школі	12
	ВСЬОГО	120

5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у

вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	Процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час семінарських занять		виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Уміння		
♦ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур ♦ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах ♦ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання;	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	- здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів ♦ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів ♦ здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODLE.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Мельничук Л Б, Шкабаріна М А Педагогіка і психологія вищої школи. – Львів: Новий світ, 2021. – 266 с.
2. Савченко, Ю.Ю. Педагогіка і психологія вищої школи: психологія. – Київ, 2023.
3. Мухіна Г. В. Педагогіка та психологія вищої школи : навчально-методичний посібник. – Київ : Дакор, 2020. – 178 с.

Додаткова

1. Пазиніч, Юлія, Іванова, Оксана, & Єрмакова, Світлана. (2026). Соціальна стійкість особистості під час тривалого стресу. Перспективи Та Інновації Науки, (2(60)). [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2\(60\)-1138-1147](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2(60)-1138-1147) **Фахове видання**
2. Іванова, Оксана, Пазиніч, Юлія, & Єрмакова, Світлана. (2026). Психологія цифрової ідентичності в сучасному інформаційному суспільстві. Наукові Перспективи (Naukovi Perspektivi), (2(68)). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2\(68\)-1745-1755](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2(68)-1745-1755) **Фахове видання**
3. Єрмакова, Світлана, Іванова, Оксана, & Пазиніч, Юлія. (2026). Психологія лідера та саморегуляція особистості в умовах сучасних соціальних викликів. Наукові Інновації Та Передові Технології, (3(55)). [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-3\(55\)-2309-2319](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-3(55)-2309-2319) **Фахове видання**

4. Пазиніч Ю., Дичковський Р. Теоретико-методологічний підхід до навчання дорослих в умовах сталого розвитку // Новий світогляд лідерства в умовах четвертої промислової революції та його вплив на вибір технології управління: Колективна монографія за редакцією д.е.н, професора Полянської А.С. Івано-Франківськ, 2024. 361 с. С.167-191 (1 друкований аркуш)
5. Пазиніч Ю. Психологічні аспекти робочого стресу в контексті організаційного розвитку. Сучасна освіта і професійна підготовка воїнів: традиції, інновації та перспективи розвитку : матеріали II Всеукраїнської щорічної науково-практичної конференції 20 березня 2026 року. – Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026. – с.195-196.
6. Пазиніч Ю. Стресостійкість як ресурс психологічного благополуччя особистості у воєнний час. Сучасна освіта і професійна підготовка воїнів: традиції, інновації та перспективи розвитку : матеріали II Всеукраїнської щорічної науково-практичної конференції 20 березня 2026 року. – Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026. – с.197-198.
7. Pazynich Yuliya. Managing emotions and reducing emotional tension under stress conditions. «Молодь: наука та інновації» 2025: матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 12–14 листопада 2025 року (у 3-х томах) / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. Том 2. – с.275-277. <https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/molod-nauka-ta-innovatsii.php>
8. Pazynich Y., Zaharchuk A., Sabyrova M. Methodological principles of professional development of scientific research // «Сейфуллин окулары халықаралық ғылыми - практикалық конференция материалдары = Материалы международной научно-практической конференции «Сейфуллинские чтения - 2024, Астана.- Т.1, Ч.V. – Р.105-107
9. Пазиніч Ю., Нестерова О. Питання професійного вигорання і психофізіологічного здоров'я у соціально-педагогічних працівників Прояви резиліентності на різних рівнях системи: сім'я, освіта, суспільство під час війни : зб. наук. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф., (23-24 травня 2024 р.). Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. - с107-110
10. Polyanska, A., Sala, D., Psyuk, V., & Pazynich, Y. (2025). A Multicriteria Approach to the Study of the Energy Transition Results for EU Countries. *Energies*, 18(20), 5406. <https://doi.org/10.3390/en18205406> Scopus

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Психологія вищої школи»
для магістрів освітньої програми **Освітні, педагогічні науки**

Розробник: Юлія Миколаївна Пазиніч

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19